

Когнітивні методи навчання спрямовані на формування у людини когнітивних умінь, що дозволяє їй визначати вид і призначення інформації, виділяти основний її зміст, будувати шляхи розв'язання проблем, уміти складати власні судження та виявляти творчість. Придбання таких умінь неодмінно принесе користь як у вирішенні повсякденних задач лікаря, так і при науковому осмисленні даних медичних спостережень та експериментів. Побудовані та стандартизовані класифікатори понять та бібліотеки алгоритмів вкрай необхідні для створення якісних медичних інформаційних систем та впровадження доказової медицини.

Однак при застосуванні когнітивних методів навчання залишається важливим питання контролю знань та оцінки якості створених нормативів. Тобто потрібний механізм оприлюднення та втілення в практику результатів творчого пошуку професіоналів, що підвищують кваліфікацію в закладах післядипломної освіти.

УДК: 378.147:81'221:004.77

НЕВЕРБАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ У СТРУКТУРІ ON-LINE КУРСІВ

Макеєва Л.В., Завгородня М.І., Сулаєва О.М.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: online-курси, дистанційне навчання, невербальні комунікації.

Відомо, що комунікативна поведінка викладачів відіграє важливу і стратегічну роль в результатах афективного, поведінкового і когнітивного навчання. Впровадження та поширення змішаного навчання – поєднання аудиторного та дистанційного навчання – призвело до широкого використання он-лайн курсів. Попри численні переваги, останні курси мають один недолік – нівелювання ролі особистості викладача у освітньому процесі. Чи впливає відсутність face-to-face взаємодії між викладачем та суб'єктом навчання на ефективність та комфортність навчання за умов он-лайн курсів? Для відповіді на це запитання було проведене пілотне дослідження ефективності та психологічної комфортності он-лайн навчання. В якості інструмента дослідження було використано 3 відео-лекції (тривалістю 5-7 хвилин), розроблених викладачами кафедри гістології, цитології та ембріології ЗДМУ, у 2 форматах – з аудіо-супроводженням навчальних матеріалів та з паралельною візуалізацією лектора. Дані лекції презентували у стохастичному порядку 10 волонтерам (студенти, викладачі інших кафедр). Наприкінці лекції визначали ступінь психологічної задоволеності лекцією і повноту засвоєння матеріалу. Закономірно, що у більшість опитуваних (80%) віддали перевагу лекціям, які надавали можливість візуального контакту з лектором. За відзивами опитуваних, відео-зображення лектора сприяло підвищенню зацікавленості та утриманню уваги до матеріалів лекції, сприяло зосередженості на важливих елементах

навчання, посилювало рівень психологічного комфорту. Серед факторів, які були значущими, опитувані відзначили роль невербальних комунікацій, як-то віртуальний зоровий контакт, рухи та жести лектора, голосові маніпуляції тощо.

Висновок. Он-лайн курси доцільно супроводжувати невербальними методами комунікації.

УДК: 378.018.43:616.1/.4:004.738

РАЗРАБОТКА И ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ONLINE-КУРСА «ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ОСНОВЫ СЕМЕЙНОЙ МЕДИЦИНЫ» НА ПЛАТФОРМЕ edX КАК ЭФФЕКТИВНОЙ ФОРМЫ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ

Михайловская Н.С., Лисовая О.А., Кулинич Т.О.

Запорожский государственный медицинский университет

Ключевые слова: дистанционное обучение, самообразование, edX - платформа.

Введение. В настоящее время одной из важнейших задач, стоящих перед высшей школой, является необходимость разработки и внедрения механизмов обеспечения качества учебного процесса и расширения спектра дополнительных образовательных услуг. Уменьшение количества аудиторных и увеличение внеаудиторных часов стимулирует преподавателей искать новые формы подачи учебного материала, создавать новые условия и методики обучения, способы управления самостоятельной познавательной деятельностью студентов, которые и являются основой современных образовательных технологий. Дистанционное образование - это принципиально новый, высокотехнологичный подход к процессу передачи знаний, очень гибкая и удобная система образования, которая помогает решить данные задачи.

Цель исследования. Оценить целесообразность разработки и использования online-курса «Организационные основы семейной медицины» на платформе edX как эффективной формы дистанционного обучения студентов.

Основная часть. Целью проекта edX является создание для дистанционного образования открытой и свободной платформы для бесплатного обучения всех желающих. Данный проект содержит online-курсы, которые соответствуют самому высокому университетскому уровню и рассчитаны на международную аудиторию.

Курс «Организационные основы семейной медицины» разработан сотрудниками кафедры общей практики - семейной медицины Запорожского государственного медицинского университета. Данный on-line курс состоит из 9 занятий. Курс предназначен для студентов высших учебных медицинских заведений, врачей-интернов, а также практикующих врачей специальности «Общая практика - семейная медицина», других специалистов терапевтического профиля, которые хотят получить представление об организации оказания первичной медико-санитарной помощи и углубить свои знания по проведению медико-социальной экспертизы в амбулаторных условиях. Основные цели